

Källkritiska frågor

Vem/vilka står bakom det du läser eller tittar på?

- Finns det tydlig information om den som skapat materialet?
- Prova att Googla namnet på de som gjort materialet - vad säger andra om dem?
- Om det är en artikel i en dagstidning - är det en nyhet eller en åsiktstext (t.ex krönika eller ledare)? Har de tydliga källor?
- Om det är ett företag - vad tjänar de pengar på? Har de ett intresse att vinkla informationen?
- Om det är ett parti - vad tycker motståndarna om samma fråga?
- Om det är en organisation/förening - vad är deras mål? Har de ett intresse att vinkla informationen?
- Om det är en privatperson - har de några källor?

Vad döljer de? Vad får vi veta?

- Texter: Hur är texten skriven? Får vi veta olika sidor av en händelse, från flera olika källor, eller är det en enda onyanserad version som rapporteras?
- Bilder: Försök föreställa dig vad som skulle kunna vara bortklippt eller retuscherat. Vad skulle kunna finnas utanför bild? Vad kan ha blivit ändrat i photoshop?
- Filmer: Hur är materialet klippt? Är det många snabba klipp eller några få långa som ger en mer oretuscherad bild? Finns det en berättarröst som säger åt oss vad vi ska tycka eller känna eller får vi själva tolka det vi ser? Finns det stämningsfull musik som påverkar hur vi känner inför filmen?

Vad har källan för källor?

- Har materialet trovärdiga källor, otydliga källor eller inga källor? Testa att dubbelkolla fakta hos källan och se om allt stämmer